

A Költségvetési Tanács Határozata

a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosításáról szóló T/2667. számú törvényjavaslat zárószavazásához történő hozzájárulásáról

I.

A határozat előkészítésének előzményei, jogszabályi alapja és nyilvánossága

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács, KT) a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási törvény, Stab. tv.) 25. §-a alapján alakítja ki a központi költségvetésről, annak módosításáról szóló törvényjavaslat elfogadásához szükséges – az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti – előzetes hozzájárulásra vonatkozó álláspontját. Ennek során a Tanács azt vizsgálja, hogy az egységes költségvetési javaslat megfelel-e az államadósság-mutató mértékére vonatkozó, az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében előírt csökkenés követelményének.

A Tanács az 1/2023.01.12. számú határozatával véleményezte a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosítását indítványozó T/2667. számú törvényjavaslat tervezetét. Véleményében megállapította, hogy „a mértéktartóan tervezett gazdasági növekedés is akkor valósulhat meg, ha a háborús konfliktus hatásai nem súlyosbodnak és az egyéb kockázatok sem erősödnek.” Ráirányította a figyelmet a KT arra, hogy „a költségvetési tartalékok felhasználásánál konzervatív politikát szükséges folytatni”, és szorgalmazta „a 3 százalékos hiány elérését, amennyiben a gazdasági körülmények megengedik, ugyanis a deficit csökkenése a gazdaság más területein is segíti az egyensúlyok helyreállítását.” Rögzítette azt is, hogy „a nominális GDP magas [...] növekedési ütemének köszönhetően az államadósság-mutató csökkentése folytatódik 2023-ban is. Annak értéke a tervezet szerint a 2022. év végére várt 73,5 százalékról 2023 végére 69,7 százalékra mérséklődik. A 3,8 százalékpontos tervezett csökkentés azt jelenti, hogy az államadósság-szabály akkor is teljesül, ha a makrogazdasági feltételek a kormányzati prognózisban foglaltaknál lényegesen kedvezőtlenebbül alakulnak.”

A KT által véleményezett tervezethez képest az Országgyűlésnek benyújtott T/2667. számú törvényjavaslat nem érintette sem a pénzforgalmi hiányt, sem az államadósság-mutatót, ezért a Tanácsnak a tervezetre tett megállapításai a benyújtott törvényjavaslatra is helytállóak voltak.

Az Országgyűlés elnöke 2023. március 27-én az OE-42/211-1/2023. számú levelével küldte meg a KT elnöke részére a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosítására vonatkozó T/2667/85. számú egységes javaslatot, kérve a Tanács Stab. tv. 25. §-a szerinti véleményét az államadósság-szabálynak való megfelelésről, valamint az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulásának megadását a törvényjavaslat zárószavazásához.

II.

A Költségvetési Tanács Határozata

A Tanács a 2023. március 30-án tartott ülésén a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosításáról szóló T/2667/85. számú egységes javaslatnak a Stabilitási törvény 25. §-a szerinti vizsgálata alapján az alábbi határozatot hozta.

1. A Tanács megállapítja, hogy az egységes javaslatban elfogadásra indítványozott módosítások a tervezett pénzforgalmi hiányt nem változtatják meg, mivel a módosítások azonos összegben növelik a központi alrendszer 2023. évi költségvetésének bevételi és kiadási főösszegét.
2. A Költségvetési Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a törvényjavaslat 8. § (2) bekezdésében elrendelt, a Kormány irányítása alá tartozó költségvetési szervek irányítói szerveinek vezetői által készítendő intézkedési tervek reális, fenntartható, ugyanakkor a közfeladatok ellátását nem veszélyeztető takarékosági intézkedéseket tartalmazzanak.
3. A Tanács továbbra is szorgalmazza a 3 százalékos hiány mielőbbi elérését, amennyiben azt a gazdasági körülmények megengedik. A Tanács ezért üdvözli azt a törvényjavaslatban szereplő rendelkezést, hogy amennyiben 2023-ban a GDP reálértéke 1,5 százalék felett nő, akkor az így keletkező, a nyugdíjprémium tervezetten felüli összegével csökkentett többletbevételt a hiány mérséklésére kell fordítani.
4. A Tanács megállapítja, hogy a központi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét érintő – a T/2667/85. számú egységes javaslat szerinti – módosítások nem növelik az államadósság mértékét.
5. Az államadósság-mutató az egységes javaslat szerint a 2022. év végi 73,5 százalékról 2023 végére 69,7 százalékra mérséklődik. A Tanács véleménye szerint az adósság-mutató kitűzött csökkenése összhangban van a törvényjavaslat feltételül használt makrogazdasági pályával, és a kijelölt költségvetési folyamatokkal. Ennek alapján a

Tanács úgy ítéli meg, hogy a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény – módosítások figyelembevételével történő – végrehajtása során a 2023. év végére várható GDP-arányos államadósság mértéke megfelel az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében foglalt csökkenő követelménynek. A 3,8 százalékpontos tervezett csökkentés azt jelenti, hogy az államadósság-szabály akkor is teljesül, ha a makrogazdasági feltételek a kormányzati prognózisban foglaltaknál lényegesen kedvezőtlenebbül alakulnak.

6. Az államadósság-mutató mértéke a Stabilitási törvény rendelkezései szerint lett megállapítva, és az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének követelménye is teljesül, ezért a Tanács megadja az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását a T/2667/85. számú egységes javaslat zárószavazásához.
7. A KT felhatalmazza az elnökét, hogy a Határozatról haladéktalanul tájékoztassa az Országgyűlés elnökét, s azt az Országgyűlés plenáris ülésén a zárószavazást megelőzően ismertesse.

III.

A Tanács Határozatának indokolása

A T/2667. számon benyújtott törvényjavaslatban foglaltakhoz képest az Országgyűlés által elfogadott előirányzat változtatások azonos összegben (17.556,9 millió forinttal) növelik a központi alrendszer 2023. évi költségvetésének bevételi és kiadási főösszegét. A módosítások által a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya nem változik, s ezáltal az államadósság összege sem. Ugyanannyi marad az államháztartás uniós módszertan szerint számított hiánya is. Az elfogadott módosítások a következők:

A Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram bővítése érdekében a programot működtető Eximbank Zrt. forrásbevonási lehetőségeinek szélesítése történik meg, amelynek fedezetét a Rezsivédelmi Alap Versenyszektor támogatása kiadási előirányzatból történő átcsoportosítás teremti meg.

A Miniszterelnöki Kabinetiroda fejezetén belül az útdíjrendszerek üzemeltetésével összefüggő veszélyhelyzeti rendeleti szabályok államháztartás-technikai kezelésére átcsoportosítással külön bevételi és kiadási előirányzatot hoznak létre.

Az Országos Bírói Tanács részére személyi és dologi kiadásokra juttatott összeg 300 millió forinttal emelkedik, amelynek forrását az Eximbank Zrt. által vállalt garancia-ügyletekből eredő várható fizetési kötelezettség azonos összegű csökkenésével biztosítják.

A T/2667/85. számú egységes javaslatban foglalt módosítások összességében a KT 1/2023.01.12. számú Véleményében az államadósság-szabály érvényesülésére vonatkozó megállapításának felülvizsgálatát nem tették szükségessé.

A Tanács fontosnak tartotta ráirányítani a figyelmet, hogy a módosított költségvetést is kockázatok övezik. Ennélfogva annak végrehajtása során szükség van a költségvetési szervek részéről reális, fenntartható, ugyanakkor a közfeladatok ellátását nem veszélyeztető takarékosági intézkedések meghozatalára. Ellenkező esetben ugyanis a közszolgáltatások zavartalan teljesítése jelentős többletkiadásokat tesz szükségessé, ami kockázatot hordoz az államadósság-cél elérése szempontjából. Az energiaárak emelkedésének részleges kompenzálása ellenére a közfeladatok ellátását finanszírozó előirányzatok reálértéke több területen számottevően csökkent, így az ebből adódó feszültségek kezelése a költségvetés végrehajtása során további kiemelt figyelmet érdemel.

A Tanács ezúttal is szorgalmazta a költségvetési deficit csökkentését, hiszen ez a előmozdítja az egyensúlyok helyreállítását gazdaság más területein is (pl. hozzájárul a külső finanszírozási képesség javításához).

A Tanács mindezekre tekintettel foglalta Határozatba az államadósság-szabály teljesülésével kapcsolatos – a Stab. tv. 25. §-a szerinti – véleményét, s adta meg a hozzájárulását a zárószavazáshoz.

Budapest, 2023. március 30.

Windisch László

a Költségvetési Tanács tagja

Kovács Árpád

a Költségvetési Tanács elnöke